

ТОМЕ АЦИЕВСКИ

ТОМЕ АДŽИЕВСКИ

**ТОМЕ АЦИЕВСКИ
TOME ADŽIEVSKI**

СКУЛПТУРИ/SCULPTURES

**МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНАТА УМЕТНОСТ СКОПЈЕ
MUSEUM OF CONTEMPORARY ART SKOPJE
ДЕКЕМВРИ DECEMBER
1993**

Томе Ачиевски

ИЗЛОЖБАТА ЈА ПОСВЕТУВАМ НА ЈОВАН КУКУЗЕЛ
Томе Ачиевски

на корицата:
front cover:

3. Од циклусот "МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 600 x 65 x 220cm
3. From the Cycle: "PLACES", 1993, wood, synthetic colour, 600 x 65 x 220cm

ЗА ОБЛИКОТ И ЗА ФОРМАТА

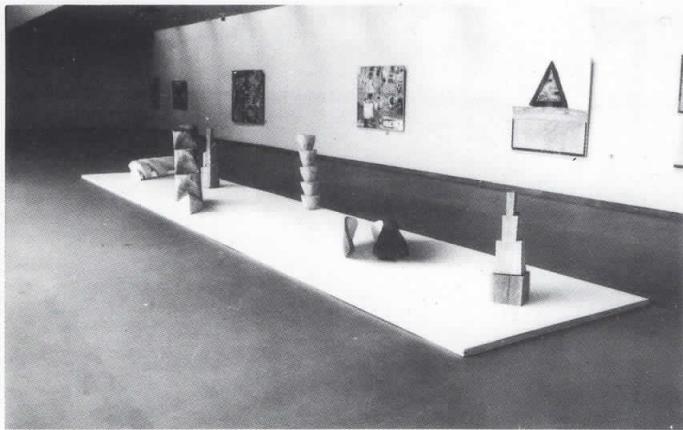
ИСПРАВЕНА СКУЛПТУРА I, II и III, 1987
дрво, синтетичка боја

Во современата, модерната скулптура на XX век, што носи специфики на своето време, едно од примарните обележја на нејзиниот карактер може да се согледа низ анализа на феноменолошката и семантичката природа на поимите **Форма¹** и **Облик**. Доколку се сфатени како динамички феномени што настануваат во виталниот процес на творечкиот чин, не апстрактно, статички, тогаш теоретските разлики меѓу нив се доближуваат до уметничката стварност, а преку тоа најповеќе се потврдуваат во конкретните појави на современата скулптура. Разликата меѓу формата и обликот е од семантичка природа бидејќи во современата скулптура постои вид на "безоблична" форма која морфолошки ги нема атрибутите на облик на одреден предмет, а со самото тоа тој (обликот) може да се сфати како поим кој што пластички изразува одредено значење што ѝ се импутира на формата. Обликот е, на некој начин, специфична етапа во развојот на формата доколку во просторно пластичниот контекст се она што има одредена маса и волумен го нарекуваме форма.

Во овој контекст се насетува една од карактеристиките на современата скулптура: предмет сватен како модел ја пореметува хармонијата меѓу формата и нејзиното значење.

После ератата на доминација на формата (до почетокот на векот, главно), настапува нова ситуација на "драматично трагање" за обликот, при што скулптурата веќе не може во потполност да се врати кон моделот без да го надмине традиционалниот концепт што самата форма на предметот го содржи во своето дефинитивно обликување.

Во скулптурата на Томе Ачиевски подвижниот, динамичен вид на формата се јавува како принцип во кој масата и волуменот на дрвото се сообразни со одреден идеал на убавото, формиран токму низ посматрање на обликот на архетипското, архаичното искажување. Ако за современата скулптура може условно да се каже дека е исполнета со се поголема "носталгија за обликот", Ачиевски ја реализира оваа носталгија со една иманентна содржина вградена во овие сензibilни форми и вон од поттикот на присуството на одреден предмет. Авторот им припаѓа на оние скулптори кои што инсистираат чистотата на формата да ја сочуваат по секоја цена: со тоа се нагласува битното обележје на неговата скулптура, која целосно се наоѓа во пластичниот домен и во него потполно може да се согледа. Ачиевски мисли со обликот и единствено се изразува низ него, подеднакво прецизно ги чувствува барањата на неговата тектоничност, можноста на активирање на просторните односи и чувството на оживување на привидно споредните детали на

ПРОСТОРНА СКУЛПТУРА, 1989
дрво, синтетичка боја

површината на масата.

Тоа е и причина што неговата скулптура, богата со симболични асоциации и евокации, не е битно загрозена од опасноста на појава на вонпластични елементи и форми како однадвор наметнати фактори. Така, "флексибилната структура" на формата кај Ачиевски што е исказана во облик граден со умножување на еден ист пластичен елемент (распореден каскадно, виугливо, спирално...) е сосема погодна и адекватна на неговата мисла и постојаните барања за реализирање на низа нови, сродни идеи, што сепак, стојат во едни проблемски, сосема осамостоени и независни решенија.

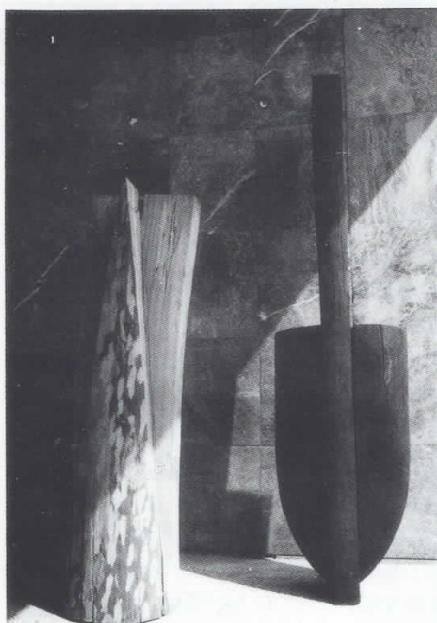
Да се потсетиме дека композицијата Просторна скулптура, 1989, изложена на II Биенале на млади (МСУ - Скопје) навидум делуваше по малку некохерентно зошто на едно табло, нудеше разновидни решенија: но токму во неа е значната битната проблемска појдовница за неговите натамошни истражувања, а што ќе се исказува во една посебна, сосема лична интерпретација, како засега најслободно распространување на имагинацијата на Ачиевски.

Колку и да е широк дијапазонот на облиците во овде изложените дела во кои се одбегнува повторување на исказот можеме, внимателно посматрано, да издвоиме два циклуси на пластичката експресија, два доминантни вида: првиот, условно земено, може да се дефинира со извесни белези на "органска", а вториот со особености на "архитектонска" форма, (која што всушност ги содржи атрибутите и од првиот циклус).

Додека првите (органски) се замислени како посебни експонати, како ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ² што се "фатени" во просторот, и што сами по себе се реликвија - тотем - знак, вториот "блок" дела го обликува просторот како МЕСТА³ на ритуалот (метафизички простор). Како последица на потенцијалната енергија што се стреми кон изразот (ракописот) на Бранкусиевскиот облик⁴, се создава една невидлива обвивка, еден сакрален простор за комуникација меѓу облиците кои иницираат духовни, обредни манифестации што стојат во корелација со елементарните манифестации на животот: органски виталитет.

Просторите на нашата цивилизација со своите императиви на постојано експлоатирање на индустриските материјали и предмети, се закануваат со исклучување на природното, традиционалното, автохтоното од човековата околина и животот. Додека пак сензибилитетот на Ачиевски во овој циклус дела, во своите емотивни основи носи нешто топло, хумано, поетично и носталгично, а со тоа, и еден специфичен лиризам и чувството на ведра имагинативност.

ОД ЦИКЛУСОТ "МЕСТА", 1991, дрво

БЕЗ НАСЛОВ, 1988, дрво

Во светите МЕСТА, просторот што е обликуван и е опфатен со скулптурите навлегува и во самите нив, со што создава една димензија на интерен простор, на внатрешна "панорама."

Ачиевски има способност обликот да го еманципира од буквалноста на предметното(предметниот модел), но сепак да го задржи во неговата евокативна близина, а потоа со имагинативна транскрипција да го доведе до автономен пластички организам што во себе ја носи таинственоста на извornата сугестија.

ЗА СИМБОЛОТ-МАГИЈАТА-СВЕТЛОТО-БОЈАТА

Ачиевски не ја ослободува формата, потполно, од асоцијативност, дури и од реалниот облик, но затоа обликот го подредува на слободен пластички израз на формата, со што во еманципацијата на формата, како израз по себе, ги задржува фрагментите (декомпонирани) на асоцијативните облици исклучиво како носители на симболичкото значење, со што и нивниот репертоар е приспособен на барањата на пластичката проблематика. Во тие нови структури облиците добиваат свое симболично значење како отворено дело со повеќесмерни и повеќезначни толкувања.

Тие немаат карактер на стеснета, насочена асоцијација - слободниот пластички третман е и основен повод за нивното настанување. Скулптурата на Ачиевски е магиска и симбиличка. Овие простори се средиште на емоциите, на движечката, поттикнувачка сила на делото, праслики на едно постоење, традиција... се и почеток и област на неговата имагинација, скелет на неговата скулптура каде што таа добива во значење и смисла. Нејзините корени се во митските извори со што цели кон ритуалната обнова на животот како посредник меѓу праисконското и модерниот сензибилитет, каде што од сеопштиот хаос се издвојуваат реликвија, магија, ритуал - сили што сепак можат да го преобразат неспокојот на човештвото " во состојба на тиква контемплација".

Станува збор за пластика на ниво на магиска, митска и религиска комуникација, предадена преку поинакви пластични знаци - симболи што подразбираат развиено визуелно мислење и висок степен на перцептивно сознание. Тоа е степен на оној вид комуникација што со еден нејзин дел се темели на податоците на новата визуелна реалност и новата симбологија (често и херметичност).

Белата боја ⁴или белите инкарнати на скулптурите, колку што имаат улога на потенцирање на спиритуелноста, толку се и еманација на светлоста што ја впива и ја рефлектира дрвото. Светлоста има улога и значајност на чисто пластичен проблем со што се преобразува (или варира) основниот вид на предметот во разбраниуваните, треперливи светлосни рефлексии. На тој начин се открива подлабока внатрешна интенција на пластичните сили кои го бараат својот баланс во дијалогот на обоено - необоено, топло - ладно, меко - тврдо, обло - остро. Говорот на обликот и формата, нивното комуницирање со просторот сега добиваат ширина и монументалност на епски расказ, додека низ движењата во кои се влупша обликот, низ ритмовите што струјат низ формата, низ динамизмот што веќе не е скриен туку јасно се чита од формата, се гледаат, се осознаваат нови содржини што се на повидок, а кои бараат натамошно развивање и пластично дефинирање.

ОД ЦИКЛУСОТ "МЕСТА", 1991, дрво

Б Е Л Е Ш К И

Текстот е дополнет со искажувања на Tome Ачиевски во блокот на белешки

1. За формата

Тоа е трагање по праформата, форма која длабоко ја носиме во себе, виуглива, спирална. Поставена (легната) на темен квадрат таа е " положена и почива на неа".

2. Вториот циклус под наслов ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ е потенцирање на архиетипското во формата. Архаичното (примитивното) е присутно и во бојата, односно во бојата на природниот материјал - дрвото.

3. Насловот на првиот циклус е МЕСТА - простор во кој се поставени ритуални објекти, жртвеници, место каде што се одвива ритуалот на светиот чин (метафизички простор).

4. За бојата

Белата боја ја употребувам за да го означам присуството на духот т.е.на божеството во формата која егзистира во материјата.

Белата боја и дава спиритуалност на бојата а тоа ја потенцира нејзината чистота и е спротивна на агресивното (црвената).

5. Поблиски релации со делата на Константин Бранкуси, со оние настанати 20-тите години се од чисто формален - а не од содржински карактер. Меѓутоа најцврстата врска со ракописот на Бранкуси се изразува во двата идеала: универзалната хармонија (на обликот и формата) и сообразувањето со материјалот.

Користена литература

1. Anri Fosijon, Život oblika, Kultura, Beograd, 1964
2. Džon Raskin, Vrednosti, Kultura, Beograd, 1965
3. Herbert Read, Modrena skulptura, Jugoslavija, Beograd, 1966
4. H.D.Molesworth, Evropska skulptura, Jugoslavija, Beograd, 1967
5. Carl G. Jung, Čovjek i njegovi simboli, Mladost, Zagreb, 1973
6. Zigfrid J. Šmit, Estetski procesi, Gradina, Niš, 1975
7. Miodrag B. Protić, Oblik i vreme, Nolit, Beograd, 1979

ON SHAPE AND FORM

One of the primary features of contemporary, or modern, 20th century sculpture, bearing the trends of its time, can be seen through the analysis of the phenomenological and semantic nature of the concepts of Form and Shape. If we understand them as dynamic phenomena arising in the vital process of the creative act, not in an abstract sense and as being static, then the theoretical differences between them approach art reality and are best confirmed in the physical realization of contemporary sculpture. The difference between form and shape is of a semantic nature as in contemporary sculpture there is a kind of "shapeless" form which, morphologically, has no attributes of the shape of a certain object, and thus the object may be understood as a concept which expresses plastically a certain meaning attributed to the form. Shape is in a way a distinct stage in the development of form if we call form what has a definite mass and volume in the spatial - plastic context.

In this context we can discern one of the characteristics of contemporary sculpture: the object understood as a model disrupts the harmony between the form and its meaning.

After the period of the domination of form (mainly until the beginning of this century), a new situation occurred with the "dramatic search" for shape, where sculpture could no longer return completely to the model without surmounting the traditional concept which the very form of the object contains in its final moulding.

In Tome Adžievski's sculptures, the movable, dynamic type of form appears as a principle in which the mass and volume of the wood are congruous with a certain ideal of the beautiful, formed exactly through observation of the shape of the archetypal, arhaic expression. If we can say, conditionally, that contemporary sculpture is filled with ever greater "nostalgia for shape", Adžievski attains this nostalgia with an immanent content incorporated into these sensible forms and beyond the stimulus of the presence of a certain object. He belongs to those sculptors who insist on preserving the purity of form at any cost: this emphasizes the essential characteristic of his sculptures, which are to be found entirely in the plastic domain and can be completely analysed within it. Adžievski thinks with the shape and expresses himself solely through it; he feels equally accurately the demands of its tectonics, the possibility for activating spatial relationships and the feeling for inspiring life in the seemingly unimportant details on the surface of the mass.

This is the reason why his sculptures, rich in sybolic associations and evocations, are not significantly threatened by the danger of the appearance of non-plastic elements and form as factors imposed from outside. Thus Adžievski's "flexible structure" of form expressed in a shape built by multiplication of one single plastic element (arranged in cascades, curves, spirals...) is wholly suitable and appropriate to his thought and his constant search for the realization of many new, related ideas, which nevertheless approach problematic and completely autonomous and independent decisions.

Let us remind ourselves that the composition entitled Spatial Sculpture, 1989, exhibited at the Second Youth Biennial(Museum of Contemporary Art, Skopje) seemed to make a

somewhat incoherent impression as it offered various solutions in one tableau: but it was in this composition that the essential problematic starting point for his further explorations was conceived and rendered in an individual, entirely personal interpretation, as the broadest expression of Adžievski's imagination to date.

No matter how broad is the scope of shapes in the works exhibited here in which the repetition of expression is avoided, after a careful analysis we may single out two cycles of plastic expression, or two dominating types: the first one may be conditionally defined as having certain traits of "organic" form, and the second, features of "architectural" form (which in fact also contains the attributes of the first cycle).

While the former (organic) forms are intended as individual exhibits, as RITUAL OBJECTS² which are "caught" in space (and are relics, totems or signs in themselves), the second "block" of works shape space as PLACES³ of ritual (metaphysical space). As a result of the potential energy which inclines towards the expression ("handwriting") of the Brancusi's shape⁴, a kind of invisible veil is created, a sacral space for communication between the shapes that initiate spiritual, ritual manifestations being in correlation with the elementary manifestations of life: organic vitality.

The spaces of our civilization of industrial materials and objects, threaten to exclude what is natural, traditional and indigenous from Man's environment and life. In this cycle of work, however, in its emotional foundations, Adžievski's sensibility bears something warm, human, poetic and nostalgic, and thus also a special kind of lyricism and a feeling of lively imagination.

In the holy PLACES the space that is shaped and covered by his sculptures also enters them themselves, thus creating a dimension of internal space, an internal "panorama".

Adžievski has the ability to emancipate shape from the literal interpretation of the objectal (object model), but nonetheless to retain its evocative closeness, and then, by imaginative transcription, to turn it into an autonomous plastic organism which bears the mystery of the original suggestion in itself.

ON SYMBOL, MAGIC, LIGHT, COLOUR

Adžievski does not entirely free form from the associative, even real shape, but instead he subordinates shape to a free plastic expression of form, by which, in the emancipation of form, as an expression in itself, he retains the (de-composed) fragments of associative shapes exclusively as bearers of symbolic meaning; thus their repertory is also adapted to the demands of plastic problematics. In these new structures, shapes acquire their own symbolic meanings as open works with many-sided and varied interpretations.

They do not have the character of a narrow and directed association - the free plastic treatment is also the basic reason for their coming into being. Adžievski's sculptures are magic and symbolic. These spaces are centres of emotions, of the moving, stimulating power of the work, proto-pictures of an existence, a tradition... They are also the beginning and field of his imagination, the skeleton of his sculpture where it acquires significance and meaning. Its roots are

mythical sources, by which it aims to achieve ritual renewal of life as a mediator between the primordial and modern sensibility, where a relic, magic or ritual emerges from the general chaos powers which can still transform the uneasiness of humanity into a state of quiet contemplation!

We are dealing with plasticity at the level of magical, mythical and religious communications, rendered through different plastic signs - symbols, which presuppose highly developed visual thinking and a high degree of perceptive knowledge. It is the degree of this type of communication which is partly founded on information connected with the new visual reality and new symbology (often also hermeticism).

The colour white⁵ or the incarnadine white of sculptures, just as they play the role of emphasizing spirituality, are also emanations of light, absorbed and reflected by the wood. Light also has the role of a purely plastic problem, by which in the undulating, trembling light reflexes the basic nature of the object is transformed (or varies).

A deeper internal intention is thus revealed: that of the plastic forces which are seeking their balance in the dialogue of coloured-noncoloured, warm-cold, soft-hard or rounded-sharp. The speech of shape and form, and their communication with space now acquire the movements in which shape ventures, through the rhythms running in form, through the dynamics which are no longer hidden but may be clearly read in the form, new content is apparent on the horizon, which demands further development and plastic definition.

Viktorija Vaseva Dimeska

Notes

The text has been supplemented by Tome Adžievski's comments in the notes.

1. On form It is a quest for the proto-form, the form which we bear deep in ourselves, curved, spiral. Placed on a black square it is "laid down and rests upon it".
2. The second cycle RITUAL OBJECT gives emphasis to the archetypal in form. The arhaic (primitive) is also present in colour, that is , in the colour of the natural material (wood).
3. The title of the first cycle is PLACES - space where ritual objects or altars are situated, places where the ritual of the holy is taking place (metaphysical space).
4. The closer relations with Constantin Brancusi's works, those created the 1920s, are of a purely formal and not essential character. Yet the strongest link with Brancusi's "handwriting" is reflected in the two ideals: universal harmony (of shape and form) and conformity with the material.
5. On colour
I use white in order to denote the presence of the spirit, i.e. of the deity in the form which exists in matter. White is the colour of spirituality, and this emphasizes its purity and is opposed to the aggressive (red).

КАТАЛОГ

1. Од циклусот " МЕСТА", 1993,дрво, синтетичка боја, 200 x 65 x 50см
2. Од циклусот " МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 65 x 65 x 70см
3. Од циклусот " МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 600 x 65 x 220см
4. Од циклусот " МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 260 x 65 x 40см
5. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 140 x 65 x 20см
6. Од циклусот " ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 400 x 10 x 25см
7. Од циклусот " ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 160 x 220 x 150см
8. Од циклусот " ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 140 x 140 x 200см
9. Од циклусот " ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво, синтетичка боја 65 x 220 x 120см
10. БЕЗ НАСЛОВ, 1989, дрво, синтетичка боја, 150 x 130 x 60см.

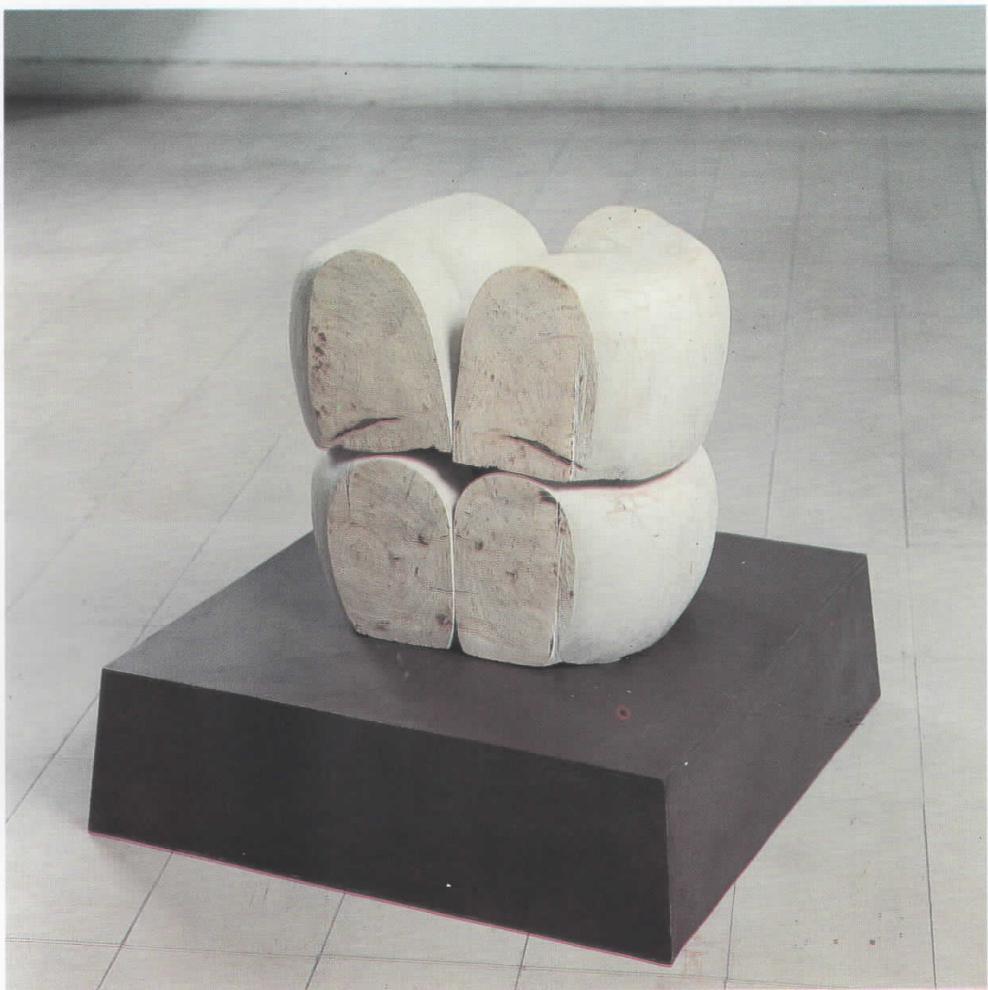
CATALOGUE

1. From the Cycle: " PLACES ", 1993, wood, synthetic colour, 200 x 65 x 50cm
2. From the Cycle: " PLACES ", 1993, wood, synthetic colour, 65 x 65 x 70cm
3. From the Cycle: "PLACES ", 1993, wood, synthetic colour, 600 x 65 x 220cm
4. From the Cycle: "PLACES ", 1993, wood, synthetic colour 260 x 65 x 40cm
5. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 140 x 65 x 20cm
6. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 400 x 10 x 25cm
7. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 160 x 220 x 150cm
8. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood synthetic colour, 140 x 140 x 200cm
9. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 140 x 140 x 200cm
10. UNTITLED, 1989, wood, synthetic colour, 150 x 130 x 60sm.

9. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво, синтетичка боја 65 x 220 x 120 см
9. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 140 x 140 x 200cm

2. Од циклусот "МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 65 x 65 x 70 см
2. From the Cycle: "PLACES", 1993, wood, synthetic colour, 65 x 65 x 70 cm

4. Од циклусот "МЕСТА", 1993, дрво, синтетичка боја, 260 X 65 X 40см
4. From the Cycle: "PLACES ", 1993, wood, synthetic colour 260 x 65 x 40cm

1. Од циклусот " МЕСТА ", 1993,дрво, синтетичка боја, 200 X 65 X 50см
1. From the Cycle: " PLACES ", 1993, wood, synthetic colour, 200 x 65 x 50cm

8. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 140 x 140 x 200 см
8. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood synthetic colour, 140 x 140 x 200cm

7. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 160 x 220 x 150cm
7. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 160 x 220 x 150cm

5. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 140 x 65 x 20cm
5. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 140 x 65 x 20cm

6. Од циклусот "ОБРЕДНИ ПРЕДМЕТИ", 1993, дрво синтетичка боја, 400 x 10 x 25 см
6. From the Cycle: "RITUAL OBJECTS", 1993, wood, synthetic colour, 400 x 10 x 25cm

10. БЕЗ НАСЛОВ, 1989, дрво, синтетичка боја, 150 x 130 x 60см.
10. UNTITLED, 1989, wood, synthetic colour, 150 x 130 x 60sm.

Томе Ачиевски

Роден 1958 во Струмица. Академија за ликовни уметности завршил во Загреб 1983 година (отсек скулптура)
Адреса: ул. Партените Зографски 39, 91000 Скопје, тел. 209-927

Самостојни изложби

- 1986 - Скопје, Музеј на Македонија (Трчање по Запад")
1988 - Струга, Дом на културата "Браќа Миладиновци"
- Скопје, Галерија Дом на младите "25 Мај"
1993 - Скопје Музеј на современата уметност
Групни изложби
1985 - Скопје, Музеј на Македонија, Експресија, гест, акција Скопје, Уметничка галерија, Ситна пластика
1986 - Скопје -Музеј на современата уметност, Аквизиции V Куманово, Уметничка галерија, Современи македонски сликари (од колекцијата на МСУ).
- Скопје, Музеј на Македонија, "80 - те години во македонската ликовна уметност
- Скопје, Центар за култура и информации, Еротизмот во современата македонска ликовна уметност
- Скопје, Уметничка галерија, Климент и словенските просветители
1987 - Скопје, Музеј на современата уметност, Аквизиции VI
- Скопје - Музеј на современата уметност, 1. биенале на младите
- Мурска Собота, Kulturni centar " Miško Vranjec", Југословенско биенале на ситна пластика
- Скопје, Дом на младите " 25 Мај ", Ликовна колонија "Комуна"
1988 - Скопје, Дом на младите "25 Мај ", Ликовен круг " 25 ", Цртеж... цртеж - објек
- Скопје, Музеј на современата уметност Скопје, Аквизиции VII
- Скопје, Музеј на современата уметност, Куманово, Уметничка галерија, Скулптура - Простор
- Скопје, Музеј на Македонија, Ликовен салон на млади
1989 - Херцег Нови, Галерија " Јосип Бепо Бенковиќ ", 22 херцегновски зимски салон
- Риека, Moderna Galerija, 15 југословенско биенале на младите
- Панчево, Savremena galerija Centra za kulturu " Olga Petrov ", 5 . изложба на југословенска скулптура во Панчево
- Сараево, Olimpijski centar "Skenderija ", Југословенска документа,89
- Куманово, Уметничка галерија, Млади македонски сликари (од колекцијата на МСУ)
- Скопје, Музеј на современата уметност, 2. биенале на младите
- Скопје, Салон на ДЛУМ ДЛУПУМ, Ситна пластика
1990 - Панчево, Savremena galerija Centra za kulturu "Olga Petrov" Зрењанин, Savremena Galerija, Новите движења во македонската ликовна уметност
1991 - Скопје, Музеј на современата уметност, 3. биенале на младите
- Риека, " Moderna Galerija ", 16. југословенско биенале на младите
- Панчево, Savremena galerija Centra za kulturu " Olga Petrov ", 6. изложба на југословенската скулптура во Панчево
- Мурска Собота, " Kulturni centar " Miško Krawec ", Југословенско биенале на ситна пластика
- Скопје, Уметничка галерија, Ситна пластика

- 1992 - Скопје, Уметничка галерија, I зимски салон
- Куманово, Уметничка галерија, Современи македонски сликари и скулптори
(од колонијата на МСУ)

Интервенции и Инсталации

- 1986 - Скопје - Тврдината "Кале", "Голема нова слика" (Скопско културно лето)
Скопје, Музеј на современата уметност, Инсталации и интервенции
Шемов - Фидановски, Самостојна инсталација "Киклоп"
1987 - Скопје, Тревник пред МНТ, "Просторен ритам"
1988 - Скопје, Платно пред Домот на младите "25 Мај", "Просторна скулптура"
(Скопско културно лето)
1992 - Анталаја (Турција), Градска галерија, Перформанс "Порака"
Манчестер (Англија), предградие Мозли, "Уметноста покрај каналот", со
Марина Арсовска и Маргарита Киселичка Калајчиева учествува во
проектот на Кери Морисон.

Награди

- 1982 - Загреб, Награда за скулптура на Сојузот на социјалистичката младина на
Хрватска
1986 - Скопје, Награда на ДЛУМ "Нерешки мајстори" за скулптура
1987 - Скопје, Откупна награда за скулптура на РЗК на Биеналето на младите,
Музеј на современата уметност.

TOME ADŽIEVSKI

Born 1958 in Strumica. He graduated from the Zagreb Academy of Fine Arts in 1983 (Department of Sculpture).

Address: Partenie Zografski 39, 91000 Skopje Macedonia,
tel. (+389 91) 20 99 27

One-Man Exhibitions

- 1986 - Skopje, Museum of Macedonia("Running after the West")
1988 - Struga, Miladinov Brothers Cultural Club
- Skopje, 25th May Youth Club Gallery
1993 - Skopje, Museum of Contemporary Art

Group Exhibitions

- 1985 - Skopje, Museum of Macedonia, Expression, Gesture, Action
- Skopje, Art Gallery, Small Sculptures
1986 - Skopje, Museum of Contemporary Art, Acquisitions V
- Kumanovo, Art Gallery, Contemporary Macedonian Painters (from the Museum of Contemporary Art collection)
- Skopje, Museum of Macedonia, The 1980s in Macedonian Fine Arts

- Skopje, Cultural and Information Centre, Eroticism in Contemporary Macedonian Fine Arts
- Skopje, Art Gallery, Clement and the Slavonic Educators
- 1987 - Skopje, Museum of Contemporary Art, Acquisitions VI
- Skopje, Museum of Contemporary Art, First Youth Biennial
- Murška Sobota, Miško Kranjec Cultural Centre, First Yugoslav Small Sculpture Biennial
- Skopje 25th May Youth Club, "Comune" Art Colony
- 1988 - Skopje, 25th May Youth Club, "25"Art Circle, Drawing... Drawing - Object
- Skopje, Museum of Contemporary Art, Acquisitions VII
- Skopje, Museum of Contemporary Art, Kumanovo, Art Gallery, Sculpture - Space
- Skopje, Museum of Macedonia, Youth Art Salon
- 1989 - Herceg Novi, Josip Bepo Benkovoc Gallery, 22nd Herceg Novi Winter Salon
- Rijeka, Modern Gallery, 15th Yugoslav Youth Biennial
- Pančevo, Modern Gallery, Olga Petrov Cultural Centre, 5th Exhibition of Yugoslav Sculpture in Pančevo
- Sarajevo, Skenderija Olympic Centre, Yugoslav Documents' 89
- Kumanovo, Art Gallery, Young Macedonian Painters (from the Museum of Contemporary Art collection)
- Skopje, Museum of Contemporary Art, Second Youth Biennial
- Skopje, DLUM and DLUPUM Salon, Small Sculpture
- 1990 - Pančevo, Modern Gallery, Olga Petrov Cultural Centre
- Zrenjanin, Modern Gallery, New Movements in Macedonian Fine Arts
- 1991 - Skopje, Museum of Contemporary Art, Third Youth Biennial
- Rijeka, Modern Gallery, 16th Yugoslav Youth Biennial
- Pančevo, Modern Gallery, Olga Petrov Cultural Centre, 6th Exhibition of Yugoslav Sculpture in Pančevo
- Murska Sobota, Miško Kranjec Cultural Centre, Yugoslav Small Sculpture Biennial
- Skopje, Art Gallery, Small Sculpture
- 1992 - Skopje, Art Gallery, First Winter Salon
- Kumanovo, Art Gallery, Contemporary Macedonian Painters and Sculptors (from the Museum of Contemporary Art collection)

Interventions and Installations

- 1986 - Skopje, Kale Fortress, "Big New Painting" (Skopje Cultural Summer)
- Skopje, Museum of Contemporary Art, Installations and Interventions Semon-Fidanovski, One-Man Installation "Cyclops"
- 1987 - Skopje, Lawn in front of the National Theatre "Spatial Rhytm"
- 1988 - Skopje, Square in front of the 25th May Youth Club Gallery "Spatial Sculpture" (Skopje Cultural Summer)
- 1992 - Antalya (Turkey), City Gallery, Performance "Message"
- Manchester (England), Mossley "Art along the Tame Valley" (with Mirna Arsovská and Margarita Kisielicka Kalajdzieva the artist participated in the project of Kerry Morrison)

Awards

- 1982 - Zagreb (Croatia) , Award for sculpture
- 1986 - Skopje, "Nereški majstori" Award for sculpture given by the Society of Macedonian Artists
- 1987 - Skopje, Purchase Prize for sculpture on the 1st Youth Biennial in the Museum of Contemporary Art

- 1986 АБАЦИЕВА ДИМИТРОВА, Соња
 ПРОСТОРНА НАРАЦИЈА. По повод амбиенталната поставка на Томе Ачиевски во "Салонот 4" во Музејот на Македонија Комунист, Скопје, 7.iii 1986, бр. 1512, стр. 22
 ВЕЛЕВА, Валентина
 ПРОТИВ - ГОВОР. Кон амбиенталната поставка на Томе Ачиевски, Салон 4, Музеј на Македонија Разгледи, Скопје, 1986, бр. 4, стр. 324 - 326
 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 "ТРЧАЊЕ ПО ЗАПАД" (Во) Томе Ачиевски. Трчање по Запад (Каталог) изд. Скопје, Музеј на Македонија, 1986
 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 ТОМЕ АЧИЕВСКИ
 Современост, Скопје, 1986, бр. 5, стр. 95
 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 "НОВА СЛИКА" (Во) Ликовен меѓупростор, изд. Скопје, Млад борец, 1986, стр. 125
 ПАУНОСКИ, Љубен
 НЕОЕКСПРЕСИОНИСТИЧКИ МАНИР. Томе Ачиевски: "Трчање по Запад", Музеј на Македонија, Скопје, 1986 Млад борец, скопје, 19.III, бр. 1507, стр.12
 ТЕОДОСИЕВСКИ, Златко
 "АМБИЕНТАЛНА СЛИКА". Кон изложбата "Трчање по запад" од Томе Ачиевски во Музејот на Македонија - Скопје
 Нова Македонија, Скопје, 1. III 1986, бр. 14046, стр.7
- 1987 АБАЦИЕВА - ДИМИТРОВА, Соња
 УТРОТО КАКО МЕТАФОРА
 Лик, Нова Македонија, Скопје, 4. III 1987, бр. 8, стр.10, 11
- 1988 ВАСЕВ ДИМЕСКА, Викторија
 (ПРЕДГОВОР. Во) Скулптура - простор (Каталог) изд. Скопје, Музеј на современата уметност, 1988
 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 СЛОЖЕНА ПАНОРАМА. За скулпторските инсталации пред Домот на младите "25 Мај" во Скопје
 Лик, Нова Македонија, Скопје, 31.VIII 1988, бр. 47, стр. 15
 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 КОМПАКТЕН ВОЛУМЕН. Кон изложбата на Томе Ачиевски во Домот на младите "25 Мај" - Скопје
 Нова Македонија, Скопје, 4. XI 1988, бр. 15010, стр. 10
 ИВАНОВ, Бојан
 ((ПРЕДГОВОР. Во) Томе Ачиевски (Каталог) изд. Скопје, Дом на младите "25 Мај", 1988
- 1989 ВИЛИЌ, Небојша
 СКУЛПТУРА - ПРОСТОР
 Разгледи, Скопје, 1989, бр.5-6, стр. 421,422,423 (416-424)
- 1990 ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир
 ПОГЛЕД НА НОВИТЕ ДВИЖЕЊА ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИКОВНА УМЕТНОСТ
 Современост, Скопје, 1990, бр. 3-4, стр. 87(83-88)

VELIČKOVSKI, Vladimir

UMETNOST KAO UNUTRAŠJI MONOLOG (Vo) Nova kretawa u
makedonskoj likovnoj umetnosti (Katalog) izd. Pančevo,
Savremena galerija Centra za kulturu "Olga Petrov", 1990

VILIK, Nebojša

ASPEKTI RECENTNE MAKEDONSKE UMETNOSTI

Moment, Beograd, 1990, br.17str.25, 27(24-27)

1992

(JAKOHOB, Небојша)

АМБИВАЛЕНТНОСТА НА ЗНАКОТ - Пулс, Скопје, 12.XI 1992, бр.95, стр. 3

издавач:
музеј на современата уметност, скопје
одговорен уредник:
зоран петровски
организација на изложбата и предговор:
викторија васева димеска
био-библиографски податоци:
лилјана - неделковска димитровска
фотографии: марин димески
превод на англиски: филип корженски
ликовно обликување:
стефан георгиевски
скенирање:
скенпоинт
компјутерска обработка:
принтпоинт
печат:
печатница "миле"
тираж: 500

publisher:
museum of contemporary art, skopje
editor-in chief:
zoran petrovski
organization of the exhibition; preface:
viktorija vaseva dimeska
biography and bibliography:
liljana nedelkovska dimitrovska
translated into english by:
filip korženski
photographs:
marin dimeski
lay-out:
stefan georgievski
copies: 500

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека
"Климент Охридски", Скопје

73.036(497.17) (06 .064) Ачиевски .T.

Ачиевски , Томе
Скулптури : Музеј на современата
уметност , Скопје , декември / Tome
Ачиевски ; (предговор Викторија Васева
Димеска ; био-библиографски податоци
Лилјана Неделковска Димитровска ;
фотографии Марин Димески ; превод на
англиски Филип Корженски) = Skulptures

Museum of contemporary art , Skopje ,
december 1933 / Tome Adžievski ;
(preface Viktorija Vaseva Dimeska ;
biography and bibliography Liljana
Nedelkovska Dimitrovska ; translated
into English by Filip Korženski ;
photographs Marin Dimeski). - Skopje :
Музеј на современата уметност ; = Скопје
: Museum of contemporary art , 1933. - 28
str. : ilustr. ; 22 cm

Каталог . - Текст и на англ.јазик. - За
обликот и формата = On shape and form:
стр. 3-10. - Тираж 500

1 . Насп . ств . насл .

спонзор: АСУЦ "Боро Петрушевски", Скопје
